

Turrapport Extramadura 26/4 – 5/5 2016

Tekst: Henning Skjelborg. Foto: Steffen Dahl

Vi var tre deltagere fra DOF-Køge-Bugt, Marta Bagoly Grun, Steffen Dahl og Henning Skjelborg. Marta og jeg havde i 2007 været i Extramadura, mens Steffen i februar 2016 havde været i Portugal på ferie og havde dermed et vist kendskab til gode lokaliteter i nærheden af Lissabon.

Vi fløj til Lissabon og brugte så en dag på turen igennem Portugal, og ved aftenstid nåede vi over grænsen til Spanien. Derefter 6 dage i Spanien og endelig 3 dage i Portugal.

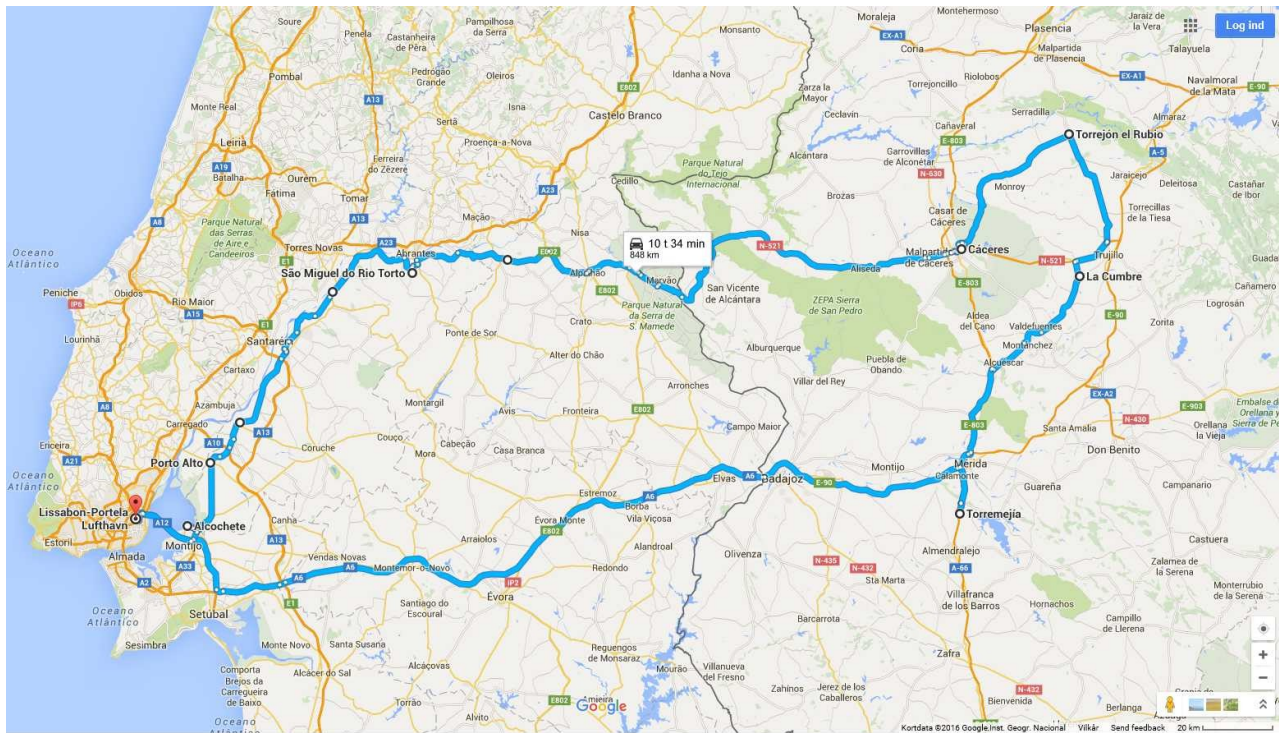
Vi benyttede os af TAP formedelst 2.000 kr tur/retur pr. person. Hoteller havde vi booket hjemmefra, og vores lokalkendskab til området i Extramadura muliggjorde, at vi kunne bo de ”rigtige” steder.

For 9 overnatninger betalte vi knap 2.500 pr. person. Frokost var som sædvanlig brød, pølse, ost og vand, mens aftensmaden blev indtaget på lokale restauranter. Turens pris blev under 8.000 kr. pr. person.

Vi optalte 141 arter.

Dag 1: 26/4

Vækkeuret ringede 03:00! Marta blev samlet op 3:45. Bilen parkeret i Langtidsparkeringen, og 4:30 mødtes vi alle tre ved indcheckningen. Kaffe og croissant 5:00. Afgang 6:20, hvorefter 2. morgenmåltid blev serveret! Efter 3 timer og tre kvarters flyvetur, en halv times venten på bagage og ventetid i køen ved biludlejningen samt lynhurtigt skift til sommertøj – vi forlod Danmark i 5 graders varme, og nu var vi oppe på 20 – gik turen ud på motorvejen.

Kursen blev sat mod øst hen over den lange Vasco da Gama-bro. Den fører i den østlige ende hen over saltsøer og laguner, og Skestork og Sølvhejre kunne spottes fra bilen. Efter en times kørsel på motorvej uden stopmuligheder, gjorde vi holdt ved en rasteplads, og næppe var i kommet ud af bilen, før den første store rovfugl viste sig. Den var næsten hvid på undersiden på den lange afstand, så første bud var Slangeørn, men ved nærmere eftersyn var det altså en Dværgørn. Jeg havde lige glemte læren fra sidste tur: Er man i tvivl, er det sikkert en Dværgørn! Siden hen fik vi lært de forskellige dragtformer, en Dværgørn kan iføre sig.

Ifølge bogen: "A birdwatchers guide to Portugal" var der et område nord for Elvas, der var interessant. Dels var en dæmning og et område lige vest herfor. Vejbeskrivelsen i bogen stemte ikke helt overens med vejskiltene, og lokalbefolkningen talte kun portugisisk, så megen hjælp var der ikke at hente. Vi drak kaffe på den eneste kaffe i Santa Eulalia, og måtte så gætte os frem til de beskrevne steder. Og det lykkedes: Det kan nok være, at vi fik set Toplærker og Bomlærker i massevis! Enkelte Gulirisk blandede sig i koret. Rødryggede

Svaler vekslende med Land- og Bysvaler sværmede rundt. Hærfugl, Vagtel og Pirol lod sig høre, og pludselig kom de første store rovfugle til syne: 5 Gåsegribbe!

Vi kørte derefter mod den beskrevne dæmning, hvor Klippesvaler yngede i stort tal. Et par Rørhøge kredsede rundt over sivbevoksningen. En grusvej ledte os ned til dæmningens bund, hvor Sortstrubet Bynkefugl viste sig fra den samarbejdsvillige side. Pirol og Biæder kunne høres og stadig uden at vise sig.

Klokken sig 17:00 lokal tid, og vi skulle straks krydse grænsen til Spanien, hvor uret atter skulle justeres, så tiden var 18:00. Vi havde nu været på farten i 15 timer, så trætheden var begyndt at melde sig. Men opmærksomheden var endnu intakt: Munkegrib og Slangeørn (denne gang var vi sikre!) samt Iberisk Tornskade blev noteret undervejs.

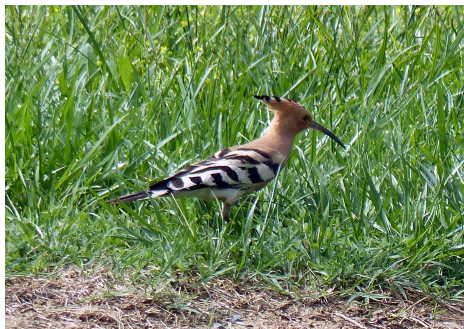
Vi kørte mod Merida, men havde på forhånd valgt overnatning fra i selve byen, men havde valgt en lille by 10 km syd for Merida, Torremajos, hvor vi var sikre på, at hotellet var nemt at finde, og at det var nemt at komme ud igen næste morgen. Vi blev indkvarteret, indtog en velfortjent fadøl og fordøjede lige dagens oplevelser, inden vi indtog aftensmaden på fortovsterrassen.. Og så: Godnat - efter næsten 20 timer!

Dag 2: 27/4

Morgenmad måtte indtages på en café over for hotellet, og denne første morgen sov vi lidt længe, og vi skulle have indkøbt den første proviant, så vi forlod først byen 9:30. Vi besluttede at gå en lille tur i Merida, idet en flot gammel romersk bro var beskrevet. Vi parkerede ved en park, der lå ned til floden, og begav os på vej, men et myldrende fugleliv forhindrede os i at komme længere end lige inden for bymuren!

Sydlig Nattergal, Drosselrørsanger, Rørsanger, Alpesejler, Gulirisk og Grønirisk sang overalt i buskadset og rørene. En fiskende Isfugl 20 meter væk gav opvisning i fin stil. Fra broen, der førte over til den gamle by noterede vi Kohejre, Dværghejre, Silkehejre og Nathejre, og vi blev overfløjet af 4 Sort Ibis og et par Skestørke. Vi kunne på få meters afstand se en Pungmejse "pelse" Dunhamrene for frø, så "bomulden" fra frøstanden svævede rundt i luften. På vej tilbage til bilen efter et par timer, syntes en Hærfugl lige, at vi nok manglede et motiv, så den lod sig ganske roligt fotografere på 10 meters afstand.

Således opmuntret af vor ”byvandring” gik turen mod nord i retning mod Caceres, men ad landevej 630, der løber parallelt med Motorvejen. Landevejen gav os rigelig mulighed for spontane stop, og derfor kunne nyde en Dværgørn give opvisning/kurtisering med fantastiske dyk med sammenklappede vinger. En Sort Glente syntes lige, at den ville blande sig. Efter 35km skulle vi dreje mod nordøst mod Trujillo ad små biveje, og vi kørte nu op i højderne og fik nogle utrolig smukke panoramaer. En Biæder sad på en elledning, og det gav os lejlighed til at indtage frokosten i maleriske omgivelser. Der viste sig nu flere Biædere, og den første Blåskade fik vi noteret. Efter indtagelsen af turens standardfrokost: Pølse/pate, ost, frugt, brød og vand, gik vi lidt rundt, og vi havde hørt den, men nu viste den sig: Sorthovedet Sanger.

I Montánchez gik vi fejl af skiltningen, og det var ikke sidste gang, vi forvildede os ind i de mindre byer. Det gav os til gengæld nogle gode turistmæssige oplevelser i de smalle gader og stræder, hvor man skulle kante sig frem. Vi kom ud på en smuk omvej på ca 20 km, hvor de første 6-7 Rødhovedet Tornskade og en enkelt Iberisk Tornskade hilste på os fra hegnsplæne. Vi stoppede ved et vandløb og gik lidt rundt, hvor 4 Biædere og en enkelt Hærfugl ovefløj os. I Almoharin drejede vi mod nordvest gennem højderne for at komme tilbage til rette kurs, og lidt før Valdefuentes drejede vi mod nordøst i retning af La Cumbre, hvor vi skulle bo de næste 3 døgn.

En indskudt bemærkning er på sin plads her: Det var meningen, at vi skulle bo i Trujillo, men alt var åbenbart optaget, da vi søgte på nettet. (Det viste sig senere, at der var Oste-messe i de dage.) Ved gentagen søgning på nettet var der alligevel plads, og billigt ovenikøbet, så vi bookede straks 3 døgn og fik bekræftelse. Et par dage efter ville jeg lige se på reservationen, hvor hotellet lå, da jeg kendte byen fra sidste besøg. Da jeg panorerede ud fra hotellets beliggenhed for at se på tilkørselsvejen derind, kom der pludselig blå farve på kortet. Vand!? Der er da ikke floder ved Trujillo? Nej det var ikke en flod, men Stillehavet! Hotellet, vi havde booket, lå ganske rigtigt i Trujillo, men Trujillo i Peru! Godt, at min geografiske nysgerrighed fik mig til at checke! Så derfor blev det La Cumbre.

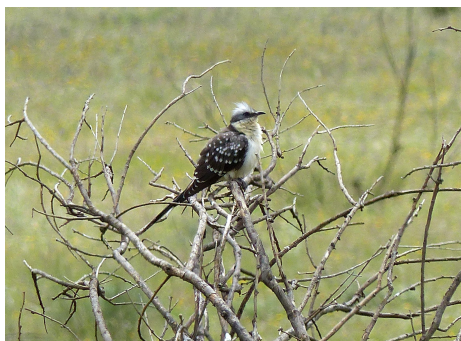
Vi blev indlogeret, og kørte de 10 km. til Trujillo for at gense byen. Vi ville besigtige borgen og derefter spise på det flotte torv med alle storkerederne. Men Ak! Torvet var fyldt med telte og boder, så det blev ved en tur på borgen. Gråsejler, Lille Tårnfalk, Husrødstjert og en syngende Pirol blev aftenens udbytte, der endte med spisning på en fortovsrestaurant.

Dag 3: 28/4

7:00 afgang for at komme til solopgang ved Belen lige nord for Trujillo. Hukommelsen fejlede ikke noget, så vi fandt den rigtige vej ud af den lille by, og en km. efter byen gjorde vi holdt ved ”vores gamle plads”. Vi havde fin udsyn over steppen, men det var endnu for mørkt – og p...koldt. Efter en halv time var morgendisen væk, og solen stået op. Efter forgæves spejden en tid kørte vi videre ad asfaltvejen, krydsede lige grusvejen, og så den første Stortrappe. Der var kun en enkelt. Vi vendte om og kørte tilbage til grusvejen, kørte 100 meter mod nord ad denne, og gjorde holdt på endnu et ”gammelt sted”. I lavningen gik 7 Stortrapper. Morgenen var reddet, og så hjemad igen til morgenmad på hotellet. Vi var næppe kommet tilbage til asfaltvejen, før en Aftenfalk kunne føjes til listen. 8 Gåsegribbe og 2 Munkegribbe sluttede vores morgenobs.

Efter morgenmaden gik turen atter tilbage til Belen, men eftersøgning af begge trappearter var forgæves. Til gengæld kunne vi nyde synet af ca. 25 Biædere, der sværmede rundt om redegullerne. Vi kørte nu mod syd ad den tidligere omtalte grusvej. Vejen er i utrolig dårlig stand, så det blev anstrengende tur for chaufføren. Men det var bestemt umagen værd: Dværgørn på en stor sten, Kirkeugle på en grusbunke, Hærfugl på taget af en ruin, 50 Gåsegribbe i en skrue, 100 Kohejrer ved et vandhul og et clou: Skadegøg.

Vi nåede endelig frem til asfalt igen og drejede til venstre sydpå mod Zorita, igennem denne mod Madrigalejo og efter knap 10 km. til højre mod Campo Lugar. Vi havde i Belen fået et tip af hollænder om dette sted, og 500 meter inde på denne vej var der fin oversigt mod syd. Det varede ikke længe før vi fik 12 Stortrapper i skopet. Et hollandsk par stoppede op, og vi udvekslede erfaringer. Vi fik løst vores gåde: Hvem er det, der siger "Ziip" og er umulig at fange i flugten? Det var Cistussangeren! Den døbte vi fra nu af "Zipperen", for de hørtes overalt. Kort før Campo Lugar gjorde vi endnu et stop med fin udsigt over en lille dalsænkning. Marta blev helt euforisk: Jeg tror, jeg har hovedet af en Dværgrappe! Jeg fik sat stærk forstørrelse på mit skop og måtte skuffe hende: Det er "desværre" Triel, og der er 2! En Kalanderlærke satte sig på en sten, 2 Ellekrager, og 2 Hærfugle diskuterede med Lille Tårnfalk angående retten til redekasse, mens en Stortrappe kom flyvende og landede i nærheden. Vi tankede op i Campo Lugar lige ved et vejkryds, og ved

udkørslen var co-driveren ikke helt opmærksom, så chaufføren kørte lystigt mod nordøst i stedet for mod nordvest. Chaufføren undrede sig lidt over, at vi ikke krydsede en flod, og at solen stod forkert.

Ansvar for fejltagelsen lod sig ikke placere, men sorg blev til glæde vendt: Efter atter at have nået Zorita kørte vi til venstre mod Santa Cruz ad en smuk vej, og i T-krydset lige før Santa Cruz gik en Vagtel over vejen! Det er første og sikkert eneste gang, vi får set en Vagtel. Hjem til vort logi, en stor øl udendørs og en ganske udmærket middag på vort hotel

afsluttede dagen.

Dag 3: 29/4

Området omkring Santa Marta var målet i dag. Vi havde sidste gang set utrolig mange arter her, og vi havde endvidere ved udveksling af erfaringer med andre fuglekikkere fået beskrevet et sikkert sted med Stortrapper. Der skulle være en informationstavle ca. 500 meter før Santa Marta på højre side, som henviste til et beskyttet område. Med stor forventning satte vi kursen fra La Cumbre mod nord, krydsede såvel motorvej som landevej mellem Caceres og Trujillo. Vi gjorde enkelte stop undervejs og nåede Santa Marta uden at have set noget skilt. Vi vendte om og kørte lidt tilbage igen. Stadig ingen skilt! Okay: Misforståelse, så vi kørte gennem byen og gjorde stop ved broen over floden Magasca. Klippesvale og Rødrygget Svale dansede over floden, og Hvid Vipstjert gik rundt på bredden, hvor Skildpadder lå på hver eneste sten. Vi besluttede os for at køre tilbage til det området, vi besøgte i går, så vi kørte atter gennem Santa Marta og sigtede efter La Cumbre. Ca. 5 km. efter Santa Marta fandt vi skiltet! Tydeligt afmærket på den nordlige vejside. Vi kørte en kilometer ind ad vejen og afsøgte begge sider af skråningerne, og der var bid: 2 Stortrapper bag nogle køer. I en lille sø kunne vi notere Knarand. Jeg vendte bilen og kørte en halv km. tilbage for at afsøge terrænet der, mens Marta og Steffen tog turen til fods. På bakken lige over for, hvor jeg stoppede, kunne jeg spotte silhuetterne af nogle hoveder. I skopet viste der sig 20 Stortrapper, og så var det med at signalere til de andre. Et hold belgiere fik også glæde af observationen. Prikket over i'et var så 2 Hedehege-hanner, der sejlede forbi.

Videre gennem La Cumbre, til Santa Cruz og så gensyn med den smukke vej, vi kørte igennem i går. Vi gjorde et stop ved en sø med store skrænter, og det var en fin disposition, for vi var tæt på en Bæderkoloni. Chaufføren fik 10 minutter på ryggen, og så gik turen via Zorita til vejen mod Campo Lugar. Lige da vi drejede fra mod Campo Lugar, kom 2 Sandterner strygende forbi.

Vi stoppede samme sted i håbet om, at Trapperne var der, og denne gang var 14. Dværgrapper spejdede vi forgæves efter igen. 6 Ellekrager, Hærfugl og Kalanderlærke noteredes samme sted som

dagen før.

Hjemturen fra Campo Lugar gik så den kortere vej over Abertura. Vi havde tænkt os finde et listigt lille sted i vores by, men der var ikke muligt. En lille forretning havde åbent på dette sene tidspunkt, så middagen foregik på værelset med den sædvanlige tørkost-anretning, dog uden vand men med kolde pilsnere.

Dag 4: 30/4

Vi forlod vort logi, og næste overnatningsted var Hotel Carvajal i Torrejon el Rubio tæt ved Monfraque-nationlpark.

Vi kørte til Trujillo og få km ude af vejen mod Torrejon drejede vi til venstre mod Monroy. Jeg bemærkede, at vi kørte lige på den bagsiden af området, hvor vi så Trapperne i går, hvortil Steffen replicerede, at så ser vi måske nogle Bagtrapper! Det gjorde vi nu ikke, men da vi gjorde holdt ved et vandløb, lød der pludselig nogle underlige skrig: Det var 2 Skadegøge, der gav opvisning og senere satte de sig i fin positur. Cettissanger, Sorthovedet Sanger, Gulbug, Biæder, Hærfugl, Gøg og Blåskade kunne vi notere på dette sted. Et tilfældigt stop, som det lidt senere skulle vise sig, kan virkelig overraske.

Fra vejen videre fremme kunne vi se ned over et stort engområde, så vi stoppede lige for en kort bemærkning. Marta havde nemlig set en rovfugl lande på en pæl langt ude. Sikkert endnu en Sort Glente, sagde vi andre, men Marta forlangte skoperne i brug! Hun fablede om Kongeørn, og efter lidt parlamentaren måtte vi give os, og da den fløj, var al tvivl bortvejret! Den satte sig på den anden side af et stort træ, så vi kørte videre, og kikkede bagud på træet. Der sad den ved sin rede! Den enkelte Stortræppe på den anden side blev ikke genstand for ret megen opmærksomhed!

Da vi kørte videre, fandt vi kort efter et naturcenter, som lejede værelser ud, hovedsagelig til ornitologer. Værten fortalte, at der hver morgen observeredes Dværgrapper fra terrassen! Vi fortalte om Kongeørnen. Jo der er en i området, svarede han. Da vi nævnte reden, bekræftede han det, men bad os holde tæt!

Endnu et kort stop med spejden ud over området gav Slangeørn og Hedehøg, både han og hun. Derefter gennem Monroy til landevejen mellem Caceres og Torrejon, hvor vi drejede til højre. Efter 1 km. nåede vi de berømte fyrretræer med alle storkerederne, og på parkeringspladsen spiste vi i skyggen af træerne. Der var flere biler, for her var det, at der var størst chance for Blå Glente. Nogle sagde til venstre ad den krydsende grusvej, og andre sagde den højre. Men heldet var ikke med os! Vi hørte et par vagtler, som Steffen mente var så tæt på, at han kunne fotografere dem, og han listede sig ud i det høje græs. Det er helt umuligt, forklarede vi andre, men det måtte han så erfare på den hårde måde!

Videre til indkvartering på i Torrejon el Rubio og så mod Monfraque, hvor vi stoppede ved Salto del Gitano, "Stedet, hvor det foregår". Gåsegribbe i hobetal! Men kun en enkelt Ådselgrib. Sidst vi var her, erindrer jeg en del flere. Ligesom der kun var en enkelt Sort Stork i luften, mens magen lå på reden. Et par Vandrefalke jagede over hovedet på os, og 2 unger var synlige på reden, som en ung hollænder var så venlig at udpege for os. Blådrosser på begge sider af floden tittede frem øverst oppe. På vej tilbage ville jeg lige se, om jeg kunne huske vejen, hvor vi sidste gang så Rødhalsset Natravn, idet vi ville ud i tusmørket efter aftensmaden. Jeg huskede tydeligt, hvor vi drejede sidste gang, men der var altså denne gang 2 veje at vælge imellem! Til alt held valgte jeg

forkert! For på denne vej var der nyopført et naturcenter med behørig udstilling og informationsmateriale!

Vi indtog en fornem 3-retters menu på vort hotel, hvorefter vi til fods gik de ca 2 km. efter Natravn. Fra hotellet ad landevejen mod Monfraque, over floden, og hvor vejen i udkanten af byen drejer mod venstre, tager man første vej på højre hånd og holder hele tiden mod højre ud af byen. Man aner, at terrænet skråner mod floden, og der et ret højt buskads, hvor Sydlig Nattergal viser, at man er på rette spor. Kommer man for langt, rammer man en dæmning. 2 Natravne blæste bogstavelig talt forbi os mellem buskadset og dæmningen. Vi kunne både mærke og høre suset! Savisanger og Natugle hørtes som en værdig afslutning på dagen.

Dag 5: 1/5

Vi kørte atter til Salto del Gitano for endnu engang at nyde synet af de mange gribbe. Kørte derpå en kort strækning tilbage til parkeringspladsen og vandrede op ad den lange vej til Castillo de Monfraque. Undervejs sås Klippeværlig og Blådrossel. En fantastisk oplevelse at stå der højt på borgen og se ud over hele området, mens store gribbe svæver lige under én!

Så gjaldt det Kejserørnen! Undervejs indtog vi frokosten ved Informationscentret i Villareal de San Carlos. Der var i de 7 forløbne år sket en kolossal udbygning af parkeringsarealet! En lille kort rundtur og så af sted. Over dæmningen og op gennem skoven og videre mod Tietar-klippen. Efter ankomst fik vi udpeget reden og kunne lige ane hovedet af den ene af parret. Efter en tid var

der vagtskifte, så vi fik set både han og hun!

Derudover Gåsegribbe i hobetal, Ådselgrib, Blådrossel og Sorthovedet Sanger, og selvfølgelig en usynlig Pirol.

Efter et par timer ved de gode udsigtsmuligheder ved

floden, besluttede vi at tage en lille times tur tilbage mod Trujillo til naturcentret i håb om at få Dværgtrappe på vores liste. Men Ak: Den lange tur var forgæves!

Aftensmaden skulle naturligvis – nostalgisk er måske det rette ord – indtages på den samme restaurant, hvor vi sidste gang mødte en ualmindelig bestemt værtinde! Desværre lykkedes det ikke at fremvise hende, for hun havde solgt restauranten!

Dag 6: 2/5

Næste overnatning var Caceres, og i nærheden skulle der gode muligheder for Dværgtrappe. Vi kørte tilbage igen til Trujillo, videre ad motorvejen mod Caceres og drejede fra mod syd til Plasenzuela. På vejen videre mod Torremocha krydsede vi en lille flod og stoppede for at nyde morgenkoncerten! Vi kunne tælle 5 Hærfugle, et par Gøge, Biædere og Toplærke. Ved flodbreden Silkehejre, Kohejre, Fiskehejre og Sort Stork.

Et spontant stop på vejen mod Torregaz gav resultat: 4 Stortrapper, 2 Ellekrager ved redekasse og atter en vagtel lige ved grøften, højst 2 meter væk, men den forblev usynlig.

I Torreogaz fandt vi den beskrevne vej mod højre og kørte ud i området for at lede efter vores smertensbørn, men igen forgæves. Til gengæld fik vi en fin Kirkeugle ved en ruin, og en lille sø husede 6 Stylteløbere og Lille Lappedykker. For enden af en blind vej spottede vi 3 Stortrapper.

Nord for landevejen Trujillo-Caceres få km fra Caceres er der en opdæmmed sø, Guadiloba, og et feriecenter ligger for enden af vejen. Vi kørte ned i slugten bag dæmningen og indtog frokosten, mens Cettissanger Sydlig Nattergal underholdt os. Derefter sneg vi os op ad den dårlige vej på den

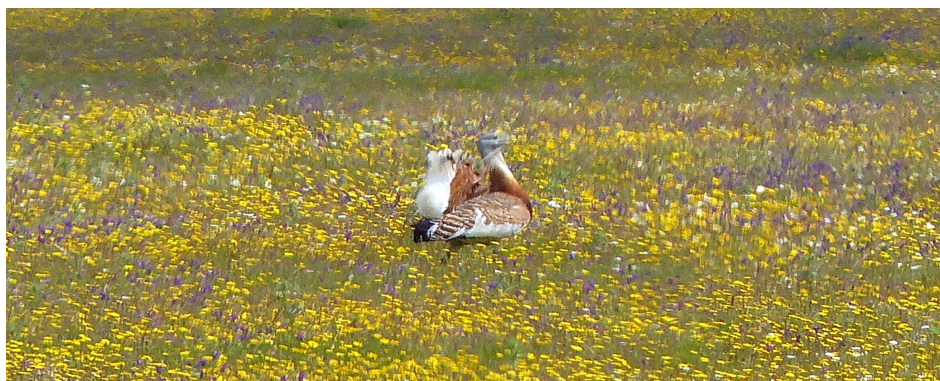
anden side og kom ud i det åbne landskab. Vi hørte tydeligt Dværgtrapperne flere steder, og vi vandrede rundt ad kreaturstierne – igen uden held. Men en Hedehøg trøstede os.

Så skulle ornitologien skiftes ud med kultur, og Caceres skulle besøges. Vort hotel lå i centrum, og gudskelov for GPS! Chaufføren nægtede på et tidspunkt at køre op og ned ad de snævre gyder, men blev kommanderet videre! GPS'en havde ret! Vi fandt hotellet og 100 meter væk et parkeringshus. En halv time senere var vi turister i en smuk gammel by, som bestemt er værd at besøge. Det voldte os lidt besvær at finde et sted at spise, for de anbefalede restauranter var alle indendørs og så meget fornemme ud, og det, vi ønskede, var lokal spansk mad udendørs! Med megen besvær lykkedes det os ved en udendørs servering at gøre personalet interesseret og hjælpsom, så vi fik Tapas.

Dag 7: 3/5

Næste morgen ventede 110 km.s kørsel til Portugal. Vi provianterede kort før grænsen i Valencia de Alcatara, krydsede grænsen og gjorde holdt ved en lille flod i Portagem. Ved nød formiddagskaffen i 20 graders varme, og derefter vandrede vi ad stien langs den lille flod. Sydlige Nattergal sad tydeligt fremme, og alle tidligere observerede sangere gav sig til kende. Kærsanger var en ny art, ligesom vi hørte Grønspætte og Lille Flagspætte, mens St. Flagspætte viste sig.

Vi befandt os i naturparken Sao Mamede og i turguiden var beskrevet en rute, hvor der skulle være gode muligheder for den længe eftersøgte Dværgtrappe, men det blev endnu en gang uden resultat. Til gengæld bød ruten på smukke panoramaer og smukke byer beliggende som fæstningsbyer højt oppe på bjergtoppen. Vi rundede Castelo de Vide med en afstikker op til kapellet 1500 meter oppe

ad en serpentinvej. Herfra er der en flot udsigt over selve byen, og så kunne vi for en gangs skyld se en Blådrossel neden for os! Tilbage til landevejen ud i det åbne landskab, hvor vi spejdede og spejdede. Ak! Men vores skuffelse dulmedes betragteligt,

da vi kørte op til den anden fæstningsby, Marvao. Klogeligt parkerede vi udenfor bymuren og vandrede ad de stejle og snævre gyder op til fæstningen, hvor man har en helt utroligt flot udsigt. I selve borgen så vi reder af Mursejler og Klippesvale. Husrødstjert, Klippeværpling samt en enkelt Blådrossel vimsede rundt.

Fra Marvao kom vi tilbage til Portagem, hvor vi vandrede om formiddagen, videre ad samme vej igen mod Castelo de Vide, men holdt kursen stik vest lige uden for byen denne gang og sigtede mod Alpalhao. Efter ca 7 km drejede mod højre mod dæmningen Barragem da Povoia. Selve søen fremviste ikke mange arter, men der var et par Kohejrekolonier. På tilbagevejen drejede vi fra i retning mod floden, men kunne ikke komme helt ned. En lille gåtur i området gav et fint resultat: Hvidskægget Sanger.

Vort næste logi lå i Rossio på sydsiden af Rio Tejo, lige over for den større by Abrantes. Vi fugte N118 og nåede frem til et miniature-feriekompleks, ejet og bestyret af en 78-årig pensioneret kaptajn i den Portugiske flåde. Et meget snakkesalig og venlig mand, der fortalte om sit liv som officer i flåden med base i Mocambique. Vi måtte bryde ind for at forespørge om spisemuligheder i

Rossio, og han anbefalede så en restaurant nabobyen, vi just havde passeret, Pego. En tilsyneladende beskeden restaurant, men da vi kom om i havestuen, var der masser af gæster, og en overordentlig venlig betjening og prima middag. Stor kontrast til forrige aften!

Ved hjemkomsten skulle vi bestemme næste dags overnatningssted, idet vi ikke hjemmefra havde booket denne sidste overnatning. Skulle vi køre mod kysten eller den store lagune, Rio Tejo danner ved udløbet. Vi valgte det sidste og bookede værelser i Porto Alto, en lille by, der ligger i krydset mellem N118 og N10 lige øst for Villa Franca.

Dag 8: 4/5

Lige inden morgenmaden nåede vi lige morgenkoncerten i den store have: Gulirisk, Stillids og Hærfugl, Vi valgte N118 frem for Motorvejen, idet vi kom tættere på floden. Et overset vejskilt eller fejl på kortet førte os på en omvej i baglandet, men det var en smuk tur gennem gamle landsbyer og 3 Sort Ibis kvitterede for ulejligheden. Vi nåede hotellet, bookede os ind og kørte atter mod syd ad N110 til naturparken Pancas, som lå ca 10 km væk. En hullet vej blev værre og værre, og vi kunne vanskeligt komme helt ud til vådområdet. Det sidste stykke er privat, så vi spurgte pænt om lov. Vi stoppede ved en lille sø og indtog frokosten i skyggen af det eneste træ. Temperaturen havde de sidste par dage nået knap 30 grader! Slangeørn, Sortstr. Bynkefugl og Sort Ibis garnerede frokosten.

Tilbage til Porto Alto og så mod vest ad N10 mod Villa Franca. Midtvejs på N10 går vejen fra mod EVOA, et naturbeskyttelsesområde helt yderst i marsklandskabet. Skiltet var imidlertid pillet ned

pga. af vejarbejde, så vi nåede helt over broen til Villa Franca og vendte om, tog så en tilfældig afkørsel ud i marsken mod syd og kørte lidt forvirret omkring ad grusvejene i området. Vi havde ved ankomsten til vort hotel booket en aftale om guidet tur 16:30, og tiden nærmede sig. Vi fik endelig telefonisk kontakt, fik en vejbeskrivelse og spurtede (!) de 10 km. ad hullede grusveje helt ud til naturcentret. Et helt nyt og flot indrettet info-center. Jeg noterede 25 arter: De fleste klirer, Stylteløber, Rødhovedet And, 4 Braksvaler, Sultanhøne, Purpurhejre, Hvidbrystet Præstekrave, Rødhovedet And, Flamingo og – endelig-

en Cistussanger helt synlig og foreviget af Steffen. Efter halvanden time hjemad igen, og ved et stop ved et sumpet område fløj der 12-14 Rødhovedet Ænder op.

Aftensmaden skulle være muligt i den lille by, men de restauranter, vi havde set ved ankomsten, var enten ikke åbne eller gået fallit! Så var der kun et lille cafeteria, og plastikbordene og stolene indikerede, at vi måtte tage til takke med en burger, sandwich eller lignede. Men Nej! Vi fik serveret det bedste måltid på hele turen: solidt, hjemmelavet mad med tilhørende husets vin i karaffel!

Dag 9: 5/5

Vejrguderne havde været med os hele vejen, men forudsagde vejrskift denne sidste dag. 15 grader og småregn, så regntøjet kom frem. Vi kørte mod syd, og få km nord for Alcochete passerede vi nogle gamle fiskedamme på højre side. Tog resolut næste afkørsel og søgte ad små veje tilbage til dammene. Et forladt hus ude på en dæmning gav ly, så vi kunne bruge teleskoperne. 200 Flamingoer, Stylteløber, Skestork, Dværgryle samt det smukke syn af flyvende Flamingo, hvor farverne rosa, sort og hvidt viste sig – en kontrast til de ellers hvide farve, som er dominerende, når man ser fuglene raste eller fiske.

Videre mod Alcochete, hvor der få km. inden centrum er vist vej til et naturområde, Horta. Der var en misvedligeholdt bygning, som skulle fungere som info-center, men var tilsyneladende "ude af drift". Området var et rigtigt Klondyke med primitive fiskehytter og campingvogne. Vi observerede dels fra bilen og dels i ly af et halvtag. Heldet var med os i utroligt stor grad: Vi ankom ved ebbe, hvilket vi ikke anede noget om! Der var sandbanker og mudderflader fyldt med fugle. 20 Krumnæbbet Ryle, 25 Stenvender i pragtdragt, Srandhjejle, Tinksmed, Lille Kobbersneppe, Storspove, Klyde og St.

Præstekrave. Hvorfor fløj nu fuglene fra den yderste revle? Var der rovfugl i luften? Men det var tidevandet. I løbet af den time, vi var der, forsvandt samtlige mudderflader, og alle fugle forsvandt.

Der var endnu et par timer til rådighed, så vi forsøgte os lidt i østlig retning ind i landet, men vendte om. På kortet var det åbenbart nemmest at køre igennem Alcochete, så vi kørte i kortege (!) langs havnen og kunne se de snævre gader med pittoreske huse i fiskebyen, som åbenbart er en stor turistattraktion. Ad denne omvej nåede vi motorvejen, kørte atter over Vasco da Gamao-broen, fik afleveret bil, blev checket ind og forlod Portugal ved 17-tiden.

Fugleliste:

Lille Lappedykker	Vandrefalk	Ringdue	Rørsanger
Skarv	Rødhøne	Turteldue	Drosselrørsanger
Dværghejre	Vagtel	Tyrkerdue	Gulbug
Nathejre	Grønbenet Rørhøne	Skadegøg	Hvidskægget Sanger
Tophejre	Blishøne	Gøg	Sorthovedet Sanger
Kohejre	Dværgtrappe (kun hørt)	Kirkeugle	Munk
Silkehejre	Stortrappe	Natugle	Løvsanger
Fiskehejre	Stylteløber	Rødhalset Natravn	Fuglekonge
Purpurhejre	Klyde	Mursegler	Blåmejse
Sort Stork	Triel	Alpesejler	Musvit
Stork	Braksvale	Gråsejler	Spætmejse
Sort Ibis	Stor Præstekrave	Isfugl	Træløber
Skestork	Hvidbrystet	Biæder	Pungmejse
Flamingo	Præstekrave	Ellekrage	Pirol
Gravand	Hjejle	Hærfugl	Iberisk Trnskade
Knarand	Strandhjejle	Grønspætte	Rødhovedet
Gråand	Dværgryle	Stor Flagspætte	Tornskade
Skeand	Krumnæbbet Ryle	Kalanderlærke	Husskade
Rødhovedet And	Almindelig Ryle	Toplærke	Blåskade
Hvæpsevåge	Brushane	Sanglærke	Allike
Sort Glente	Sulthøne	Landsvale	Sortkrage
Rød Glente	Stor Kobbersneppe	Rødrygget Svale	Ravn
Ådselgrib	Lille Kobbersneppe	Bysvale	Ensfarvet Stær
Gåsegrib	Lille Regnspove	Skovpiber	Gråspurv
Munkegrib	Storspove	Gul Vipstjert	Skovspurv
Slangeørn	Sortklire	Hvid Vipstjert	Spansk Spurv
Rørhøg	Røben	Gærdesmutte	Bomlærke
Blå Kærhøg	Hvidklire	Sydlig Nattergal	Klippeværting
Hedehøg	Tinksmed	Husrødstjert	Tornirisk
Spurvehøg	Mudderklire	Bynkefugl	Bogfinke
Musvåge	Stenvender	Sortstrubet Bynkefugl	Gulirisk
Spansk Kejerørn	Hættemåge	Blådrossel	Grønirisk
Kongeørn	Middelhavssølvmåge	Solsort	Stillids
Dværgørn	Sandterne	Cettissanger	
Lille Tårnfalk	Dværgterne	Savisanger	
Tårnfalk	Klippedue	Cistussanger	
Aftenfalk		Kørsanger	